

širši pojem, kakor enostransko estetsko-formalno vzgajanje, ki ga zasleduje literarno usmerjen mladinski list, vsled česar je delokrog »Našega roda« v dosedanji obliki in smeri urejanja v pedagoškem stališču preozko začetan in nepopoln. V novem mladinskem listu — tedniku ali 10-dnevniku ali 14-dnevniku pa se naj zrcali v aktualni in poljudni obliki z besedo in sliko širše dogajanje življenja: kulturno in gospodarsko, družabno in tehniško, umetniško in književno, zdravstveno in sportno in to tako, da bo tozadevna snov v poedinih številkah lahko služila tudi kot razredno čtivo za posamezne predmete pouka in za vse stopnje narodne šole. Da doseže tak list intimnejši odnos do pouka in življenja, naj se vrši izbor gradiva v posameznih številkah deloma tudi z ozirom na učni načrt podeželske šole in na letne čase, na drugi strani pa tudi na zvezo življenjskih dogodkov domačije in širšega sveta. Jasno pa je, da morajo biti tudi realistično-publicistični prispjevki primerno književno oblikovani po slogu in jeziku. V tem smislu začetan šolski list bi lahko dobil vsestransko pedagoško veljavo v šoli kot informator, pa tudi kot priročnik učencem in učiteljem v službi neposrednega pouka in vzgoje. Naročamo naši društveni delegaciji, da bo zastopala na ban. skupščini reformo našega organizacijskega mladinskega tiska v duhu tega predloga.

Jože Župančič, l. r., Turnher Edmund, l. r., predsednik, zapisnikar.

— **Sistemizacija uradniških mest.** Predsednik ministrskega sveta je imenoval komisijo za izdelavo načrta uredbe o sistemizaciji služb za vse stroke civilne državne uprave. Že zakon o uradništvu od 31. marca 1931. je v čl. 46. odredil, da se bo s posebnim zakonom določilo za vse civilne državne službe število službenih mest po poklicih in položajih skupinah, v katere so ti poklici razdeljeni, in število mest uradniških pripravnikov; to število se po proračunu ne sme povečati. Svaha teh odredb je, da se točno dožene število vseh službenih mest in da se izvršnim oblastvom postavijo točno določene meje, tako glede imenovanj kakor glede napredovanj državnih nameščencev. Ta sistemizacija službenih mest je neobhodno potrebna že zaradi same strukture novih zakonov o državnih civilnih uradnikih, ki predpostavlja točno določeno število vseh službenih mest in položajev v skladu s potrebami in pomenom posameznih funkcij v državni službi. Potrebno takojšnje izvedbe sistemizacije nalagajo razen gori navedenih razlogov tudi proračunske oziroma finančne razmere v državi. Zato je predsednik ministrskega sveta dal imenovani komisiji nalog, da začne takoj delati in da dokonča svoje delo najkasneje v dveh mesecih. S tem bo dana možnost, da se bo mogel proračun za prihodnje proračunsko leto sestaviti po novem stanju, kar bo zelo ugodno vplivalo tudi na finančne razmere v državi.

— **Tudi občinskam in banovinskim poročenim nameščenkam so znižane draginjske doklade.** Na osnovi čl. 64. finančnega zakona za l. 1934./35. je bila izdana uredba o znižanju prejemkov občinskih in banovinskih poročenih nameščenk. Draginjske doklade se znižajo za 20–50% in to po tej tabeli: a) za 50 odst., če presegajo mesečni bruto-prejemki moža 5000 Din; b) za 40 odst., če znašajo 3500 do 5000 Din; c) za 35 odst., če znašajo 2500 do 3500 Din; d) za 30 odst., če znašajo 1600 do 2500 Din; e) za 25 odst., če znašajo 1100 do 1600 Din; f) za 20 odst., če so mesečni bruto-prejemki moža manjši od 1100 Din.

Med bruto-prejemke moža se po tem odstavku ne štejejo rodbinske draginjske doklade.

— **Maturantj 1899!** Letos obhajamo 35-letnico mature. Predlagam sestanke za 11. in 12. avgusta v Mariboru. Pošljite mi pritrdila ozir. spreminjalne predloge! Podrobnosti priobčim pozneje. — Lukman, Maribor, Vrbanova 61.

— **Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine** je na svojem izrednem občnem zboru, ki se je vršil dne 28. aprila t. l., sklenilo, da v smislu določil § 4. društvenih pravil sprejema v članstvo tudi osebe v starosti od 45. do 55. leta starosti. Člani morejo postati le državni in banovinski uslužbenci in njih svoji. Mesečni prispevek za osebe od 45. do 50. leta starosti znaša Din 15.—, za osebe v starosti od 50. do 55. leta pa Din 20.—. Pristopnina znaša za te osebe, ako vstopijo v društvo do 31. julija t. l. Din 40.—, sicer pa znaša pristopnina Din 400.—, ozir. Din 500.—. Po 4 letih članstva se izplača svojem umrlega člana polna posmrtnina v znesku Din 5000.—. K drugi točki dnevnega reda je izredni občni zbor naročil društvenemu odboru, da do prihodnjega rednega občnega zbora društva izdela načrt za ustanovitev posebnega sklada za Počitniški dom. Društvena pisarna se nahaja v Ljubljani, Križevniška ulica št. 5, II. nadstropje.

— **Izpremembe zakona o narodnih šolah.** Zakon o narodnih šolah je bil od leta 1929. močno izpremenjen, tako da se ni mogoče več orientirati po prvi izdaji. Izpremenjen je bil po raznih pravilnikih in zakonih glede vsakega pouka. Poleg tega ga je močno izpremenil novi uradniški zakon. Enako vsebujejo mnogo izpremembe tudi razni finančni zakoni. Izšle so pa tudi razne dopolnilne določbe, tako z zakonom o občinah. Poleg tega sta izšla tudi pravilnika o ambulantnih šolah in šolskih stanicah, ki sta sestavna dela zak. o nar. šolah. Izšli so pa tudi pravilniki o opravljanju praktičnih izpitov za učitelje in učiteljice, za učiteljice gospodinjskih šol in tečajev in za zavarilje. Kot pripadajoči del zak. o nar. šolah moramo smatrati tudi novo izišli zakon o obvezni telesni vzgoji. Vsi ti zakoni

niti predpisi so izšli sedaj v skupni zbirki Zakona o narodnih šolah kot III. zvezek te zbirke, ki jo prireja Pavel Flerc in izdaja Učiteljska tiskarna. Cena III. zvezku je 14 Din za broširani izvod in 22 Din v platno vezanemu izvodu. Naroča se v Učiteljski knjigarni v Ljubljani ali pa v podružnici v Mariboru.

— **Planina pri Sevnici.** Mladinski pevski zbor je priredil na praznik, dne 10. maja 1934. pod vodstvom učitelja **Grudna Franca** koncert, za katerega je vladalo veliko zanimanje, kar je potrdil tudi zelo dober obisk. Koncert je v celoti izkazal dovršeno delo vestnega dela in truda ter je moral vsakogar zadovoljiti. Zbor bo sodeloval tudi pri junijskih prireditvah mladinskih pevskih zborov v Ljubljani.

— **Zahvala.** Po smrti mojega soproga g. **Ignaca Čokla**, šolskega upravitelja pri Sveti Marijeti niže Ptuja, je »Jugoslavija«, splošna zavarovalna družba, ravnateljstvo za dravsko banovino v Ljubljani, pri kateri je bil moj pokojni soprog le kratak čas zavarovan, brez odlašanja izplačala zavarovano svoto. — Zahvaljujem se tej družbi ter jo vsakomur prav čoplo priporočam. — Frančiška Čokl, učiteljica.

— **»Nacionalno polit. tečaj«** v Ljubljani. Ni mi treba naglaševati, da je bila misel in izpeljava tega tečaja nad vse potrebna in posrečena. Bil sem tam vse 4 dni in opazoval naše zdrave, krepke kmetske fante, kako so jih zanimale sieherne besede predavateljev. Vse so hoteli slišati, vse zvediti in mnogi predavatelji so se jih komaj rešili; res je pa tudi, da je bil čas — 1 uro za vsako predavanje — daleko preskromno odmerjen, da ne omenjam potrebnega časa, ki bi moral biti debatam določen. Zal pa to ZKD ni bilo možno tako ukreniti. Z veseljem smo vzeli na znanje vest, da namerava ZKD prirediti v jeseni obširnejši, 14-dnevni tečaj. Predavanja so se vršila dnevno 6 ur — moram pa reči, da na mnogih tečajih še nisem slišal tako strokovno in življenjsko praktičnih predavanj. Omenjam samo besede dr. Missa — ja, saj so fantje kar požirali besede. Znak tudi, da jim je baš v zdravstvenem oziru največ potreba naukov in nasvetov, saj vemo, da je baš neznanje v tem marsikomu v nesrečo življenja. Pa besede br. Poharca in Iskre, saj so naravnost užigale, g. Virant se nam je pa itak komaj izmuznil. »O gosp. zakonih« in »naši agrarni proizvodniji« sta bili ravno tako nad vse zanimivi predavanja. — Mnogo so pridobili naši fantje in marsikdo je šel domov z novimi cilji, novimi načrti. Gospodarske in socialne smernice so pa tudi, nas učitelje, izredno obogatile. Takih predavanj tudi na naše tečaje, to kar nas zanima, nas mora zanimati in tudi rabimo danes. Takšna gospod. socialna, zdravstvena predavanja. — Le nekaj mi ni ugajalo — tudi drugim ne — t. j. zdravstvene razmere na deželi so sicer slabše ko v mestu (čisto logično in to ni niti zasluga meščanov samih) nikakor pa niso, niti zdaleka ne takšne, kot so se našim fantom slikale. Smatramo, da je bilo to pogrešno — pa, četudi se je hotela pokazati samo pot k izboljšanju zdravstvenih razmer na deželi — potem je bila pa metoda slaba. Prepričan sem, da je marsikateri fant začutil večji prepad med njim in mestom, saj so se le poveljevale mestne pridobitve. Ni res, da bi naš kmet, posebno tisti v filmu, ki je imel vzorno in skrbno gospodarstvo ter čistoč, da bi on mesarja iz mesta vodil po hlevih in mu dokazoval, da se njegovo mleko lahko pije itd. Ne, marsikaj res ni na deželi kot bi moralo biti, ali kot je v mestu, a če so socialne in gospodarske razmere takšne, da kmet ne more vsega, kar bi želel napraviti, se vendar ne sme absolutno negirati v zdravstvenem oziru njegova pitna voda, mleko, meso itd. — To me je težilo, ko sem med fanti sedel v kinu in zrl same »slabosti« naše lepe dežele in same »dobre« mesta. Povedati sem moral to, kar smo čutili, da temu ni tako.

Š. Ljubo.

Učiteljski pravnik

— § **Abiturienti**, ki so in bodo sprejeti v drž. službo, naj s službenim nastopom poročajo tudi svoje osebne podatke (letnico rojstva in mature), odnosno naj javijo te podatke že takoj sedaj po dopisnici sekciji JUU.

Naša gospodarska organizacija

— g **Članom Učit. samopomoči.** V zadnjih tednih, zlasti zdaj po občnem zboru US, se dnevno oglašajo prošilci za podpore iz podpornega sklada (do 5 pisem na dan). Že nekajkrat je priobčil »Učit. tovariš« obvestilo, da se bodo podpore nakazovale po 1. juliju 1934. Zadrzna uprava pri najboljši volji ne more vsakemu posebej odgovarjati: ali bo prošilec dobil podporo, kdaj in koliko, ko bo odločitev o vsem na seji načelstva. Zadrzna uprava je prejela gotovo čez 100 prošenj in vprašanj glede teh podpor, pa le malokateri je priložil znamko za odgovor. Zato prosimo, upoštevajte sledeče: 1. S položnico konec meseca maja bo prejel vsak član US tiskano navodilo (obvestilo) o vsem, kar bo potrebno in važno za prošilca. 2. Reševale se bodo samo prošnje, ki bodo spisane na tiskovini, ki bo od 1. jun. 1934. dalje v upravi US proti odškodnini Din 5.— vsakemu zadrzniku na razpolago. V pismu, ko boste zahtevali tiskovino, pošljite znamke za Din 5.—, ker se brez znamk ne bodo oddajale tiskovine. 3. Vse prošnje bo reševalo zadržno načelstvo v rednih sejah. 4. Ne zahtevajte od uprave US pojasnil in zagotovil o podporah, katerih vam ne more dati.

Uprava US.

Mladinska matica

— mm **Vse 4 knjige letošnjih rednih publikacij M. M. so že v tisku.** Izide 4 barvna Deržajeva slikanica »Kapljice«, kateri je priredila besedilo v verzih znana mladinska pesnica Anica Černejeva. Delo, po katerem bodo segali s posebnim veseljem naši najmlajši. **Kresnice VII.** bodo letos svojevrstna posebnost. Prinesejo samo prispevke otrok, tako verze, prozo in ilustracije. Iz ogromnega materiala, ki ga je uredništvo dobilo, je izbralo le najzanimivejše stvari. Naslovno stran je izdelala Mara Kraljeva.

Knjiga realne vsebine bo »Potovanje skozi čas«, ki jo je napisal Edo Kardelj. Delo nam kaže v zanimivi obliki razvoj gospodarstva in kulture od predzgodovinskih časov pa do današnjih dni. Ne samo otroka, tudi odraslega človeka bo ta knjiga zanimala. Naslovno ilustracijo je izdelal Ljubivoj Ravnihar.

Poleg teh treh knjig izide letos tudi **Bevkova mladinska socialna povest Tovarisa.** To bo delo, ki si gotovo osvoji srca otrok. Povest je bogato ilustriral Ksenija Prunkova z 12 celostranskimi risbami.

Pravkar je dotiskana 8. številka »Našega roda« z naslednjo vsebino: Martin Robotič:

Prepelica, Krista Hafner: Simnov Lipe, Kalin Malina-Hočevarjeva: Aljoška, Bogomir Magajna: Racko slikar, Franjo Roš: Carovniče, Marija Meškova: Franc Frzetzl, Stipsl, Stapsl, * * * Brdavs, Adam Milkovič: Medvedek Marcek, Alojz Bajec: Jezikovni pomenki, A. Novak: Napisil, Otroška delavnica, Bridge delo, Doma in po svetu, Mladina piše. V ilustrativnem delu sodelujejo Milko Bambič, Maksim Gaspari, Oskar Gaspari, Janez Trpin in drugi.

Popravek. V zadnji številki Učiteljskega tovariša je tiskarski škrtat v anketi o mladinskem tisku izpremenil znano mladinsko pesnico gospe Milo Prunkovo-Utvo v ilustratorko. Citatelji so pomoto že gotovo sami popravili.

Ribičičeva knjiga Mihec in Jakec je izšla v drugi izdaji in jo dobite še vedno po znižani ceni 8 Din v upravi Mladinske matice. Knjiga, ki ima s svojo slikopisno metodo naravnost čudovite uspehe pri čitanju, je obenem tudi zdravo in zabavno delo, katero krasi nad 1000 sličič Maksima Gasparija.

Učiteljski pevski zbor JUU

DNEVA MLADINSKE GLASBE

Brez dvoma bo skupni nastop mladinskih pevskih zborov pod pokroviteljstvom Njegovega Veličanstva kralja in okriljem sekcije JUU za dravsko banovino, ki se nam obeta za 2. in 3. junija t. l. najvažnejši dogodek v razvoju naše mladinske glasbe. Da bosta za to določena dneva z organizatorne strani, kakor tudi po kvaliteti izvajanja kolikor mogoče na višku, je zastavil za to določeni pripravljalni odbor pri sekciji vse svoje sile. Vrše se priprave v takem obsegu, da bo ta veliki pevski dogodek čim močneje odjeknil med našim občinstvom in poglubil zanimanje za naše mladinske pevske zборе. In naši mladinski pevski zbori s svojimi vrlimi voditelji to tudi zaslužijo. Nastopili bodo z izbranim programom, z deli, ki imajo lepo umetniško vrednost, in v katerem bodo zastopani naši najboljši skladatelji; kar priča, da imajo zbori resno stremljenje, dvigniti mladinsko glasbo svojim zmognostim primerno. Ob tem času bo slavil tudi »Trboveljski slavček« svoj jubilej, stoti nastop, kar je brez dvoma velikega pomena in lep napredek.

Na zadnji seji pripravljalnega odbora se je poleg drugega razpravljalo tudi o tem, kako bi se nekaterim mladinskim zborom, ki bodo prišli iz najoddaljenejših krajev, nudila kakršnakoli podpora. Poslale so se prošnje na vsa merodajna mesta in upamo, da bodo našle razumevanje in polni odziv. Za enkrat pa seveda ostane princip, da nosi vsak zbor vse stroške zase sam. Dobiček, ki bo prišel od vstopnine, se bo sorazmerno stroškom primerno razdelil brez razlike vsem zborom. Prav tako ev. podpora. Nadalje se bodo povabili na te dneve mladinske glasbe tudi inozemski kritiki itd.

Vse zборе, ki so prejeli vprašalni poli, prosimo, da ju takoj odpošljejo, prav tako naj tudi na vsa eventualna vprašanja takoj odgovore. Vse tovariše in tovarišice učitelje pa prosimo, da naj vzbude med ljudstvom zanimanje za to prireditev, obenem pa naj se tudi sami, če le morejo, udeležijo prireditve. Podrobni programi so bili javljeni v prejšnjih dveh »Učit. tov.«, pa bodo tudi v naslednjih. To, da bo nastopilo do 1500 mladih pevcev bo do zdaj v Jugoslaviji gotovo edinstven primer.

Vrstni red nastopajočih mladinskih pevskih zborov bo naslednji: Licej-Ljubljana, St. Vid nad Ljubljano, Litija, Gornja Lendava, Dolnja Lendava, Brežice, Komenda, Smartno ob Paki, Žiče pri Konjicah, Zetale, Zagorje ob Savi, Studenec-Ig, Medija-Izlake, Kranj, Planina pri Sevnici, Smartno pri Litiji, Jesenice-osnovna, Radeče, Jesenice-sokolski, Novo mesto.

Oddaljenejši zbori so se uvrstili v prvo polovico koncerta radi event. odhoda s popoldanskim vlakom.

—pev **Prihodnja seja pripravljalnega odbora** bo v torek 22. maja ob 18. uri v prostori sekcije JUU.

—pev **Ponovno opozarjamo članstvo na tečaj**, ki bo 4. in 5. junija. Pričetek tečaja 4. junija ob 9. uri v Glasbeni matici. Tečaja naj se udeležijo vsi člani(-ice), da se temeljito pripravimo za turnejo. Eno uro pred popoldanskim vajo se bo vršila preizkušnja novih članov.

3. junija popoldne (kraj in čas bomo sporočili na dopoldanskem koncertu) se sestanejo z artistskim odborom UPZ pevovodje mladinskih zborov, ki tega dne nastopijo. Na tem sestanku se bo kritično premotrilo dosežanje delo mlad. zborov, ter določilo smernice za bodočnost.

Odbor je na eni izmed zadnjih sej kooptiral v upravni odbor sledeče tov. Puharija, Supančiča, Miheliča ter tovarišico Miheličevico in dolgoletno tajnico tov. Mino Selanovo.

Tovarišem Douganu, Slaparju, Korošču ter Stantetu čestitamo k imenovanju.

Šolski radio

—r XXXI. tednej. V torek 22. maja bo predaval g. Uršič France »Koroški Slovenci«. Tragična je usoda koroških Slovencev. Že nad pol stoletja je koroška šola žalostno sredstvo raznarodovanja. V nežna srca naše dece se vceplja sovraštvo do rodne matere in zaničevanje do vsega, kar je slovanško. Prav na Koroškem še vedno tava nemštvo v starih zmotah. Stara nemška oholost, ki še vedno vidi v Slovanu manjvrednega človeka, žanje na Koroškem nove uspehe.